

Motion till riksdagen 2008/09:Ju371

av **Anna König Jerlmyr (m)**

Obligatorisk behandling av sexualbrottsdömda

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se över möjligheten till att införa obligatorisk behandling av sexualbrottsdömda inom ramen för fängelsestraffet.

Motivering

För de våldtäktsmän som inte klassas som psykiskt sjuka är påföljden fängelse och inte kriminalvård. Ett uppmärksammat fall är den misstänkte våldtäktsmannen och mördaren Anders Eklund som avtjänade ett fängelsestraff för sexualbrott, men som tackade nej till behandling eftersom sexualbrottsbehandling är frivillig. Det finns en lång rad fler liknande exempel som visar det problematiska i att många högriskförövare inte får den behandling de är i behov av.

Experterna tvistar om huruvida det går att införa obligatorisk behandling för gärningsmän som inte är motiverade. Men flera forskare har pekat på att behandling kan få ner återfallsrisken med 40–50 procent när det rör förövare med hög risk att återfalla i nya övergrepp.

För att behandlingen skall ge adekvat effekt är det viktigt att förövarna får genomgå en riskbedömning för att säkerställa huruvida de har en hög eller låg risk att återfalla i brott. Den mer omfattande behandlingen skall därefter rikta in sig på gruppen högriskförövare. I Sverige saknas det idag personal som är utbildad för att genomföra riskbedömningar, och det är något som regeringen bör uppmärksammas på.

Alternativet idag är att enbart erbjuda fängelsevistelse. Det är inte en långsiktig lösning och inte heller är det rimligt att personer med hög risk för återfall skall ha rätt att neka behandling. Risken är att gärningsmannen, efter avtjänat straff, återvänder till social isolering – en riskfaktor i sig som inte är

Fel! Okänt namn på

att rekommendera. Behandling är i förlängningen det enda som kan bryta ett avvikande och destruktivt sexuellt beteende.

I direkt anslutning till att en misstänkt är gripen och förhörd skall riskbedömning kunna sättas in. Det vill säga redan under häktningstiden och i det fall den misstänkte släpps skall erbjudandet om utredning och behandling erbjudas. I flera fall har experter vittnat om hur förövare är motiverade att bli behandlade, men tvingas vänta månader på att behandlingsprogrammet skall påbörjas. Det är inte en tillfredsställande situation. Därutöver bör också behandlingsprogram finnas inom den öppna kriminalvården för att säkerställa att till exempel personer som blottar sig skall kunna genomgå behandling.

Skärpta straff i all ära, men det är minst lika viktigt att strafftiden har ett relevant innehåll som säkerställer att personer som Anders Eklund aldrig skickas ut obehandlade. Mot denna bakgrund är det värdefullt om regeringen tar initiativ till att se över förutsättningarna för obligatorisk behandling för sexualbrottsdömda som dömts till fängelse.

Stockholm den 6 oktober 2008

Anna König Jerlmyr (m)